

(ร่าง)

แนวทางปฏิบัติการขอความยินยอมเพื่อนำเด็กเข้าสู่การวิจัย

ชมรมจริยธรรมการวิจัยในคนในประเทศไทย

(FERCIT)

คำนำ

เด็ก จัดเป็นกลุ่มอ่อนแอและเปราะบาง ที่อาจถูกบังคับให้เข้าร่วมการวิจัยโดยไม่สมัครใจได้ แต่ในกรณีที่ต้องทำวิจัยในเด็ก เพราะไม่สามารถจะทำการวิจัยในผู้ใหญ่ทดแทนได้ หรือแม้กระทั่งได้มีการวิจัยในผู้ใหญ่จนมีข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยของกระบวนการนั้นมาบ้างแล้ว แต่ก็ยังจำเป็นที่จะต้องทำวิจัยกับเด็กโดยตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงกว่าการประมาณการจากข้อมูลของผู้ใหญ่

ในการนำเด็กเข้าสู่การวิจัย จะต้องขอความยินยอมจากผู้ปกครองของเด็ก และตัวเด็กเอง ซึ่งในต่างประเทศ โดยเฉพาะ อเมริกา และ ยุโรป มีกฎหมายเกี่ยวกับการนำเด็กเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งมีเนื้อหาที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีเกณฑ์ทางจริยธรรมการวิจัยในคนเกี่ยวกับการนำเด็กเข้าร่วมการวิจัย เช่น ICH E11 และ Ethical Considerations for clinical trials on medicinal products conducted with the paediatric population, Final 2008 ที่จะต้องปฏิบัติตาม ในประเทศไทย ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการนำเด็กเข้าร่วมการวิจัย แต่มีกฎหมายอื่น ซึ่งสามารถนำมาใช้โดยอนุโลมได้ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พรบ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้น

การวิจัยแบบ Multicenter multinational study จำเป็นที่จะต้องเคารพกฎหมายของแต่ละประเทศที่ดำเนินการวิจัยร่วมกัน จึงเป็นที่มาของการจัดทำแนวทางการปฏิบัติสำหรับประเทศไทยในครั้งนี้ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัยในเด็กทุกฝ่าย สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามเกณฑ์ทางจริยธรรมการวิจัยในคน และถูกต้องตามกฎหมายของประเทศด้วย

ถ้อยคำ และ นิยามศัพท์

เด็ก พรบ.คุ้มครองเด็ก

ผู้เยาว์ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ผู้เยาว์ที่บรรลุนิติภาวะ โดยการสมรส (Emancipated minors) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ๑๔๔๘

ผู้แทนโดยชอบธรรม - ผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในการทำนิติกรรม

ผู้ใช้อำนาจปกครอง - บิดามารดาของผู้เยาว์ (มาตรา 1569 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)

ผู้ปกครอง - บุคคลที่ศาลแต่งตั้งขึ้นเพื่อดูแลผู้เยาว์แทนบิดามารดา (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)

และ หมายถึง บิดามารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรมและผู้ปกครองตามประมวลกฎหมาย
แพ่งพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้าง
ตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย
(พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546)

-

แนวทาง

แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็ก
 - 1.1. อายุของเด็กกับการขอความยินยอมและการลงนามของผู้เยาว์
 - 1.2. ผู้เยาว์ที่บรรลุนิติภาวะโดยการสมรส
 - 1.3. ข้อความที่ควรมีในหนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัยของผู้เยาว์
 - 1.4. การขอความยินยอมซ้ำเมื่อเด็ก และผู้เยาว์มีวุฒิภาวะเพิ่มขึ้นตามอายุ
2. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้แทนโดยชอบธรรม
 - 2.1. ผู้แทนโดยชอบธรรมตามกฎหมายไทย
 - 2.2. การลงนามของบิดา และ/หรือมารดา
 - 2.3. การมีผู้ปกครองอยู่ด้วยในกระบวนการขอความยินยอมจากเด็ก
3. ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการขอความยินยอม
 - 3.1. ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการขอความยินยอมจากเด็ก
 - 3.2. ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการขอความยินยอมจากบิดามารดา/ผู้ปกครอง
4. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

กฎหมายที่ใช้อ้างอิง

ในประเทศไทย ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการนำเด็กเข้าร่วมการวิจัย แต่มีกฎหมายอื่น ซึ่งสามารถนำมาใช้โดยอนุโลมได้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่

ก. ประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ในหมวดที่ว่าด้วยเรื่อง

- หลักทั่วไป (มาตรา 4)
- ความสามารถ (มาตรา 19, 20, 21, 22, 23, 27)
- ความปกครอง(มาตรา 1585, 1586)
- เงื่อนไขแห่งการสมรส (มาตรา 1448, 1454, 1436)
- บิดามารดากับบุตร (มาตรา 1546, 1547)
- สิทธิและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตร (มาตรา 1566)
- บุตรบุญธรรม (มาตรา 1598/28)

ข. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

ส่วน พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว รวมทั้งประมวลกฎหมายอาญาไม่น่าจะ เกี่ยวข้อง เพราะเป็นเรื่องการดำเนินคดีกับเด็กที่กระทำความผิด ไม่เกี่ยวกับการนำเด็กเข้าสู่การวิจัย

แนวทางส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

อายุของเด็กกับการขอความยินยอมและการลงนามในเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในเด็กเล็กที่อายุต่ำกว่า 7 ปี ยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะเข้าใจกระบวนการที่อยู่ยากซับซ้อนได้ โดยทั่วไปแล้วจึงขอความยินยอมจากบิดามารดา/ผู้ปกครองในการนำเด็กเข้าร่วมวิจัย โดยไม่ขอความยินยอมจากเด็ก แต่สำหรับเด็กวัยรุ่นที่อายุเกิน 13 ปีขึ้นไป หรือที่ตรงกับศัพท์ภาษาอังกฤษ “Teenage” เป็นช่วงอายุที่เด็กสามารถเข้าใจกระบวนการวิจัยได้ครบถ้วน และสามารถคิดด้วยตนเองได้ว่าอยากจะเข้าร่วมการวิจัยหรือไม่ แต่ในทางกฎหมายก็ยังจัดว่าเป็นผู้เยาว์ที่จำเป็นจะต้องมีผู้ปกครอง การจะนำเด็กเข้าสู่การวิจัยจะต้องขอความยินยอมจากผู้ปกครองและตัวเด็กเองด้วย โดยหลักความเคารพในสิทธิส่วนบุคคล หากผู้ปกครองยินยอม แต่เด็กต่อต้านอย่างรุนแรง ก็ไม่ควรจะบังคับกับฝืนใจเด็ก โดยคำนึงถึงประโยชน์และความเสี่ยงต่อเด็กเป็นสำคัญ

ตารางสรุปอายุของเด็กและการขอความยินยอมเพื่อเข้าร่วมวิจัย

อายุเด็ก	เอกสารที่ใช้สำหรับเด็กและการลงนาม	เอกสารที่ใช้สำหรับผู้ปกครอง
ต่ำกว่า 7 ปี	ไม่ต้องใช้	ต้องใช้เอกสารสำหรับผู้ปกครอง
7-13 ปี	ใช้เอกสารสำหรับเด็ก, ลงนามตามความสามารถในการอ่านเขียน	ใช้เอกสารสำหรับผู้ปกครอง
14-17 ปี	ใช้เอกสารสำหรับเด็ก, หรือใช้เอกสารของผู้ปกครอง ลงนามตามความสามารถในการอ่านเขียน โดยจะขอให้ลงนามตามความสมัครใจ ก่อนที่จะขอให้ผู้ปกครองลงนามแสดงความยินยอม	ใช้เอกสารสำหรับผู้ปกครอง

ผู้เยาว์ที่บรรลุนิติภาวะโดยการสมรส

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 *เด็ก* หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

ประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ไม่ได้ให้คำนิยามคำว่าเด็กเอาไว้ แต่ในหมวดเรื่องความสามารถ มาตรา 19 ได้บัญญัติว่า บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะเมื่ออายุ 20 ปีบริบูรณ์ และ มาตรา 20 บัญญัติว่าผู้เยาว์ย่อมบรรลุนิติภาวะเมื่อทำการสมรส หากการสมรสนั้นได้ทำตาม บทบัญญัติมาตรา 1448 (มาตรา 1448 บัญญัติว่า การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อชายหรือหญิงมีอายุ 17 ปีบริบูรณ์ แต่กรณีมีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนหน้านั้นได้) แต่ถ้าการสมรสอายุน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดดังกล่าวแล้วถือว่ายังไม่บรรลุนิติภาวะ อย่างไรก็ตามเด็กที่ยังเป็นผู้เยาว์ จะสมรสก็จะต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองเสียก่อน จึงจะสมรสได้ มิฉะนั้นการสมรสนั้นจะเป็นโมฆียะ (คำว่า โมฆียะ หมายความว่าสามารถบอกล้างได้ในภายหลัง)

โดยสรุปผู้เยาว์อาจบรรลุนิติภาวะได้โดยการสมรส ซึ่งต้องมีองค์ประกอบดังนี้

- ชายและหญิงอายุครบ 17 ปี บริบูรณ์ หรือ ศาลอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้
- ได้รับความยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง
- จดทะเบียนสมรส *แม้จะหย่าขาดจากกันก่อนอายุ 20 ปีบริบูรณ์*

ผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส สามารถแสดงความยินยอมเข้าร่วมวิจัยได้ด้วยตนเอง และสามารถแสดงความยินยอมให้บุตรของตนเข้าร่วมวิจัยได้

ข้อความที่ควรมีในหนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัยของผู้เยาว์

ควรเป็นข้อความที่สั้น กระชับ เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับอายุของเด็ก โดยมีหัวข้อสำคัญดังต่อไปนี้

- เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องนำเด็กเข้าร่วมวิจัย
- สิ่งที่ต้องทำเมื่อเข้าร่วมวิจัย สิ่งนั้นมีผลดีต่อเด็กอย่างไร จะมีความลำบาก ไม่สบาย หรือเจ็บปวดหรือไม่
- เด็กสามารถเลือกได้ว่า จะเข้าร่วมวิจัยหรือไม่ก็ได้ โดยจะไม่ถูกลงโทษ แม้ว่าจะไม่ยินยอมเข้าร่วมก็ตาม
- มีข้อความที่แสดงว่าเด็กเข้าร่วมวิจัยด้วยความสมัครใจ โดยอาจเป็นการทำเครื่องหมาย สัญญลักษณ์ หรือลงนาม

การขอความยินยอมซ้ำเมื่อเด็ก และผู้เยาว์มีวุฒิภาวะเพิ่มขึ้นตามอายุ

- ขอความยินยอมจากเด็กเมื่ออายุครบ 7 ปีบริบูรณ์ เนื่องจากก่อนหน้านี้มีการขอความยินยอมจากผู้ปกครองแต่เพียงอย่างเดียว
- ขอความยินยอมซ้ำเมื่อเด็กอายุครบ 14 ปีบริบูรณ์ หากเป็นโครงการที่ต่อเนื่องยาวนาน ควรให้โอกาสเด็กได้ตัดสินใจอีกครั้ง
- ขอความยินยอมซ้ำเมื่อเด็กอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ เพราะเป็นการตัดสินใจโดยอิสระอย่างแท้จริง ผู้ปกครองไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้แทนโดยชอบธรรม

คำนิยาม “ผู้แทน โดยชอบธรรม” ตามกฎหมายไทย

ผู้แทนโดยชอบธรรม คือ ผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในการทำนิติกรรม

ประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ – ผู้แทนโดยชอบธรรม มี 2 ประเภท คือ

“ผู้ใช้อำนาจปกครอง” หมายถึงบิดามารดา และ

“ผู้ปกครอง” หมายถึงบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดา ในกรณีที่ผู้เยาว์ไม่มีบิดามารดาหรือบิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครอง ญาติพี่น้อง หรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย หรือพนักงานอัยการ จะต้องร้องต่อศาลให้มีคำสั่งแต่งตั้งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้ปกครองต่อไป ผู้ปกครองที่ศาลแต่งตั้งสามารถอนุญาตให้นำเด็กสู่การวิจัยได้

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 (มีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันมิให้เด็กถูกทารุณกรรม ตกเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบหรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม) ให้คำนิยาม ความหมายที่ต่างจากประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์

“ผู้ปกครอง” หมายถึง บิดามารดา ผู้อุปการะ ผู้รับบุตรบุญธรรมและผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้าง ตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย

การให้ความยินยอมโดยผู้แทนโดยชอบธรรม อาจทำโดยวาจา หรือลายลักษณ์อักษร หรือการพิมพ์ลายนิ้วมือ ก็ได้

สำหรับในส่วนบิดามารดา ก็ยังมีรายละเอียดในกรณีต่อไปนี้

- หากมีบิดามารดาที่จดทะเบียนสมรสและติดตามบิดามารดาได้
 - กรณีใดที่ต้องทั้งบิดาและมารดาแสดงความยินยอม
 - กรณีใดที่บิดาหรือมารดาแสดงความยินยอมคนเดียวได้

กม.ไทยไม่มีระบุไว้อย่างชัดเจน เพื่อความปลอดภัยให้ขอความยินยอมจากทั้งคู่

แนวทางของกฎหมายอเมริกัน 45 CFR 46 (The Common Rules) มีรายละเอียดดังตาราง

ประเภทของความเสียหาย	การให้ความยินยอมจากบิดามารดา
ความเสียหายต่ำ (45 CFR 406.404, 21 CFR 50.51)	บิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครองคนใดคนหนึ่ง
มากกว่าความเสียหายต่ำ แต่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กโดยตรง (45 CFR 406.405, 21 CFR 50.52)	บิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครองคนใดคนหนึ่ง หรือตามมติของคณะกรรมการจริยธรรมฯ จะต้องขอความยินยอมจากทั้งบิดามารดา (ทั้ง 2 คน) หรือคนใดคนหนึ่งก็ได้
มากกว่าความเสียหายต่ำ และไม่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อเด็ก แต่น่าจะให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อโรคสถานการณ์ที่เด็กเป็น (45 CFR 406.406, 21 CFR 50.53)	จะต้องขอความยินยอมจากทั้งบิดามารดา (ทั้ง 2 คน) ยกเว้นคนใดคนหนึ่งเสียชีวิตแล้วหรือไม่สามารถติดตามได้ หรือไม่มีอำนาจปกครองเด็กตามกฎหมายเนื่องจากอยู่ระหว่างการร้องขอเป็นผู้ปกครองบุตร
มากกว่าความเสียหายต่ำ และไม่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อเด็ก แต่น่าจะให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาที่กระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กอย่างรุนแรง (45 CFR 406.407, 21 CFR 50.54)	จะต้องขอความยินยอมจากทั้งบิดามารดา (ทั้ง 2 คน) ยกเว้นคนใดคนหนึ่งเสียชีวิตแล้วหรือไม่สามารถติดตามได้ หรือไม่มีอำนาจปกครองเด็กตามกฎหมายเนื่องจากอยู่ระหว่างการร้องขอเป็นผู้ปกครองบุตร

- หากบิดาและมารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรส
 - มารดาแสดงความยินยอมแต่เพียงผู้เดียวได้ เพราะเด็กเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของมารดา
 - หากแม่เป็นผู้เยาว์ (ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น) และมีได้บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส จะไม่สามารถแสดงความยินยอมสำหรับตนเองได้ จะต้องขอความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม
 - บิดาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส จะไม่สามารถเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของบุตรได้ เว้นแต่จดทะเบียนรับรองบุตร จดทะเบียนสมรสในภายหลัง หรือ ศาลพิพากษาว่าเป็นบุตร

- หากเด็กอยู่ในอุปการะของผู้อื่นที่ไม่ใช่บิดาและมารดา เช่น
 - มีพ่อแม่บุญธรรมอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ที่จะสามารถอนุญาตให้เด็กเข้าร่วมการวิจัยได้คือพ่อแม่บุญธรรมตามกฎหมาย
 - หากเด็กอยู่ในอุปการะผู้อื่น ซึ่งมีไม่ใช่บิดามารดา หรือพ่อแม่บุญธรรม จะต้องให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอตั้งผู้ปกครอง
- เด็กกำพร้าที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ และเด็กที่อยู่ในสถานพินิจฯ ผู้ปกครองที่จะสามารถอนุญาตให้เด็กเข้าร่วมการวิจัยได้คือผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ และสถานพินิจฯ

ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการขอความยินยอม

ข้อยกเว้น ตามแนวทางจริยธรรมสากลสำหรับการวิจัยในมนุษย์ ของสภาองค์การสากลด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ร่วมกับองค์การอนามัยโลก (CIOMS) ได้กำหนดกรณีที่ที่สามารถนำเด็กเข้าสู่การวิจัยได้แม้เด็กจะไม่สมัครใจ และกรณีที่ไม่ต้องขอความยินยอมจากผู้ปกครองไว้ ดังนี้

ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการขอความยินยอมจากเด็ก

กรณีที่สามารถนำเด็กเข้าสู่การวิจัยได้แม้เด็กจะไม่สมัครใจ คือ

- เด็กจำเป็นต้องได้รับการรักษาที่ไม่อาจหาได้นอกบริบทของการวิจัย
- วิธีการที่ศึกษาวิจัยคาดหวังว่ามีประโยชน์ในการรักษาโรคของเด็ก
- ไม่มีทางเลือกอื่นซึ่งเป็นที่ยอมรับในการรักษาเด็กที่ป่วยด้วยโรคที่ร้ายแรงถึงชีวิต

ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการขอความยินยอมจากบิดามารดา/ผู้ปกครอง

กรณีที่สามารถนำเด็กเข้าสู่การวิจัยได้ด้วยความสมัครใจของเด็กเอง โดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ คือ

- การศึกษาวิจัยเรื่องความเชื่อพฤติกรรมของวัยรุ่น เกี่ยวกับเพศวิถี
- การใช้ยาเพื่อความบันเทิงเรริงใจ (ยาที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท) ยาเสพติด
- การศึกษาวิจัยในเรื่องความรุนแรงและการทารุณเด็ก

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

- ในการพิจารณารับรองโครงการวิจัยในเด็ก ควรมีผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็ก ร่วมพิจารณาให้ความเห็นด้วย
 - o ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็ก (Paediatric expertise) ได้แก่
 - กุมารแพทย์
 - นักจริยศาสตร์ที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็ก (paediatric ethicists)
 - เกษักรที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับยาที่ใช้ในเด็ก (paediatric pharmacologist)
 - พยาบาลที่เชี่ยวชาญในการดูแลเด็ก หรือนักจิตวิทยาที่เชี่ยวชาญในการดูแลเด็ก (paediatric nurse or psychologist)
- มีบุคคลทั่วไปที่มีบุตร มีประสบการณ์ในการเลี้ยงดูบุตร
- มีคณะกรรมการติดตามดูแลข้อมูลด้านความปลอดภัยในการทำวิจัย (DSMB)
- ผู้วิจัยมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเด็ก
- สถานที่ทำวิจัยมีความพร้อม